

Ontwerpbegroting 2020

Versie: 21 maart 2019

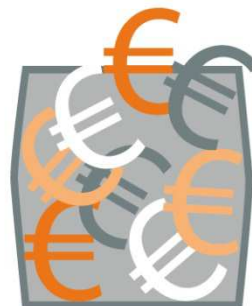
Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1.	Algemeen.....	3
1.2.	Wijziging begroting, businesscase 2019.....	3
1.3.	Brzo Noord	4
1.4.	Financieel beeld	4
1.5.	Leeswijzer.....	5
2.	Programma Uitvoering VTH taken	6
2.1.	Wat willen we bereiken?.....	6
2.2.	Wat gaan we doen?.....	6
2.3.	Wat mag het kosten?.....	8
3.	Programma Brzo Noord.....	9
3.1.	Wat willen we bereiken?.....	9
3.2.	Wat gaan we doen?.....	9
3.3.	Wat mag het kosten?.....	10
4.	Financiële begroting.....	11
4.1.	Uitgangspunten	11
4.2.	Financiële meerjarenbegroting 2020–2023	12
4.3.	Incidentele baten en lasten	13
5.	Paragrafen.....	14
5.1.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	14
5.2.	Financiering.....	16
5.3.	Bedrijfsvoering.....	18
	Bijlagen.....	19
	Bijlage 1: Bijdrage per deelnemer in 2020	19
	Bijlage 2: Bijdrage per deelnemer meerjarig overzicht.....	20
	Bijlage 3: Formatieoverzicht.....	21
	Bijlage 4: Staat van vaste activa	22
	Bijlage 5: Geprognostiseerde balans	23

1. Inleiding

1.1. Algemeen

De Omgevingsdienst Groningen (ODG) verzorgt de uitvoering van VTH-taken op het gebied van milieu, bouwen en wonen in opdracht van 12 gemeenten in Groningen en de provincie Groningen. Vanaf 2019 geldt dit ook voor de Brzo bedrijven in de provincies Fryslân en Drenthe.

Het afgelopen jaar heeft de ODG samen met het bestuur en de opdrachtgevers gebouwd aan vertrouwen. De ODG ziet mogelijkheden om zich nog meer te bewijzen, door haar opdrachtgevers te ondersteunen met uitvoeringskracht, kennis van de lokale en regionale opgave en het VTH vakgebied. Daarnaast door beter inzicht te geven in wat we doen en hoe we dat doen. In de begroting 2020 zijn deze ambities financieel vertaald voor de komende jaren. De begroting is opgesteld aan de hand van de kaderbrief 2020, de wijziging van het takenpakket in 2019 als gevolg van de fusie in Het Hogeland en het Westerkwartier en de organisatorische inbedding van Brzo Noord.

Voor de begroting 2020 is uitgegaan van het huidige takenpakket en het bestaande financieringsmodel. Er loopt een onderzoek naar de financiering van de ODG. De inzet is erop gericht om in 2021 over te gaan op een financieringsmodel, waarbij de bijdrage van de deelnemers en de inzet van de ODG beter in evenwicht is.

Voor het jaar 2020 zien we een viertal ontwikkelingen die onze aandacht vragen:

1. Nieuw financieringsmodel
2. Onderzoek naar arbeidsvoorwaarden en duurzame inzetbaarheid
3. Voorbereiden op de Omgevingswet
4. IT ontwikkelingen

In hoofdstuk drie staat een toelichting op de ontwikkelingen. Ook zijn de financiële consequenties voor 2020 in beeld gebracht. Voorzichtigheidshalve is de raming van de ontwikkelingen opgenomen in de meerjarenbegroting, omdat de verwachting is dat dit langer doorwerkt op onze organisatie. Jaarlijks zullen wij bij de kadernota afwegen of de middelen noodzakelijk zijn.

De verwachting is dat er wijzigingen optreden door het wijzigingsbesluit Omgevingsrecht, de Wet private kwaliteitsborging bouw, het uitvoeren van energietaken (vanaf 2020 gaat de ODG deze taak mogelijk structureel uitvoeren), de implementatie van de landelijke handhavingsstrategie en een nadere afbakening van het basistakenpakket. Daarnaast worden er in het voorjaar van 2019 gesprekken met de provincie Groningen gevoerd over de verschuivingen die optreden als gevolg van de uitvoering van de taken conform de Noordelijke Maat. Deze ontwikkelingen zijn (nog) niet financieel vertaald en maken geen onderdeel uit van de voorliggende programmabegroting. Deze worden indien van toepassing via afzonderlijke besluiten met een begrotingswijziging worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

1.2. Wijziging begroting, businesscase 2019

Het Hogeland en het Westerkwartier hebben in voorbereiding op de fusie besloten alleen basistaken in te brengen bij de ODG, aangevuld met inzet van specialisten. Voor De Marne (Het Hogeland) voerde de

ODG ook milieu- en wabotaken uit. Voor Leek en Zuidhorn (Westerkwartier) voerde de ODG aanvullende milieutaken uit. In een businesscase zijn de consequenties van het besluit in kaart gebracht. De businesscase is in het Algemeen Bestuur vastgesteld op 14 december 2018. Financieel leidt dit tot een daling van inkomsten en uitgaven van € 548.000. Om de daling op te kunnen vangen ontvangt de ODG eenmalig € 295.000. Het besluit van de fusiegemeenten leidt niet tot een verhoging van de bijdrage van de andere deelnemers. De fusie van Groningen, Haren en Ten Boer heeft niet tot een businesscase geleid. Zij hadden allen reeds hetzelfde pakket bij de ODG ingebracht.

In de financiële overzichten is de begroting 2019 na businesscase weergegeven als "2019 na BC". Bij de toelichting van wijzigingen in 2020 ten opzichte van 2019 is uitgegaan van de situatie na businesscase. Volledigheidshalve is de primitieve begroting 2019 ook in de overzichten weergegeven.

1.3. Brzo Noord

De ODG is aangewezen als de uitvoeringsorganisatie voor het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) in de drie noordelijke provincies. Tot nu toe was de uitvoering decentraal belegd bij de ODG, de RUDD (Drenthe) en de FUMO (Fryslân). In 2019 vindt er een overheveling van taken en mensen plaats naar de ODG. Hiervoor wordt een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de provincies Drenthe en Fryslân. Dit traject loopt. Inmiddels zijn de inhoudelijke en financiële uitgangspunten bekend, die zijn verwerkt in deze begroting. De financiën voor de uitvoering van de Brzo taken en de reguliere VTH taken zijn gescheiden. In deze ontwerp-begroting is ervoor gekozen om de financiële verantwoording door middel van twee aparte programma's in te vullen.

1.4. Financieel beeld

Het meerjarenperspectief staat in de onderstaande figuur.

Begroting	2019 primitief		2019 na BC		2020		2021		2022		2023	
Lasten	€	15.730.000	€	15.407.000	€	17.339.000	€	17.710.000	€	18.214.000	€	18.625.000
Baten	€	-15.659.000	€	-15.405.000	€	-17.194.000	€	-17.685.000	€	-18.214.000	€	-18.625.000
Saldo van lasten en baten	€	71.000	€	1.000	€	145.000	€	25.000	€	-	€	-
Reservemutaties	€	-71.000	€	-1.000	€	-145.000	€	-25.000	€	-	€	-
Resultaat na bestemming	€	-	€	-	€	-	€	-	€	-	€	-

Per saldo stijgen de lasten met € 1,9 miljoen. Dit betreft de uitbreiding van BRZO taken (+ € 1,4 miljoen), afbouw van taken en projecten (- € 0,4 miljoen), loon- en prijsstijgingen (+ € 0,5 miljoen) en aanvullende middelen om in te spelen op ontwikkelingen (+ € 0,4 miljoen). De lasten worden gedekt uit deelnemersbijdragen, projectinkomsten en meerwerk. In 2020 wordt daarnaast een beroep gedaan op de reserves (€ 0,1 miljoen). Ook in 2021 worden de reserves. Structureel is het meerjarenperspectief sluitend.

De deelnemersbijdrage stijgt met 5,5% ten opzichte van de begroting 2019 na businesscase. De stijging is als volgt opgebouwd.

- Reguliere loon- en prijsstijging, 2,6 %
- Aanvullende stijging sociale lasten en pensioenpremies 2019, 1,0%
- Ontwikkelingen (Omgevingswet, ICT, financieringsmodel, arbeidsvoorwaarden), 1,9%

De stijging van de deelnemersbijdrage in de meerjarenraming 2021-2023 bedraagt tussen de 2,3 % en 3,1 % per jaar. Dit betreft voornamelijk loon- en prijsstijgingen. Er is er sprake van een piek in afschrijvingslasten in 2022, waardoor de stijging het hoogst in 2022 is.

1.5. Leeswijzer

In *hoofdstuk twee* staan de drie wat-vragen centraal: Wat willen we bereiken?, Wat gaan we doen? en Wat mag het kosten? voor de uitvoering van het programma 'Uitvoering VTH taken'. In *hoofdstuk drie* staat het programma Brzo Noord. *Hoofdstuk vier* bestaat uit de financiële begroting. Hierin zijn de lasten en baten per taakveld toegelicht. Daarna volgen in *hoofdstuk vijf* de paragrafen. In de bijlagen staat de deelnemersbijdrage en wordt inzicht gegeven in de opbouw van de formatie, de activa van de ODG en de ontwikkeling van de balans.

2. Programma Uitvoering VTH taken

2.1. Wat willen we bereiken?

Ons kompas (uit het Verbeterplan 2016) blijft onverminderd geldig:

“In alles wat wij doen, dragen we bij aan een veilige schone leefomgeving in onze regio”

Wij zijn een:

“Een onafhankelijke betrouwbare kennispartner, die de klant centraal stelt”

Wij doen dat door inwoners, bedrijven en overheden op een efficiënte wijze, proactief en met een transparante afweging van belangen te adviseren bij het inrichten van de leefomgeving.
Wij geven de leefomgeving een eigen stem.

Uit het kompas van de organisatie en onze opgave, halen we vijf hoofdpunten om ons op te richten de komende jaren.

1. We hebben een betrouwbare dienstverlening en geven verantwoording over ons werk
2. We zijn een efficiënte organisatie
3. Samenwerking & sensitiviteit staat centraal
4. We zijn een kennisorganisatie
5. We zijn klaar voor de verandering

De ODG zal in de komende jaren zich op bovenstaande punten verder ontwikkelen, om samen met onze klanten en partners resultaten te boeken ten behoeve van een veilige en schone leefomgeving.

2.2. Wat gaan we doen?

De ODG focust zich in 2020 op de uitvoering van haar VTH taken. Het jaar 2020 is daarnaast het jaar van de voorbereidingen op een aantal ingrijpende veranderingen. We zien een viertal ontwikkelingen op ons afkomen:

1. Nieuw financieringsmodel
2. Arbeidsvoorwaarden en duurzame inzetbaarheid
3. Omgevingswet
4. IT ontwikkelingen

Hieronder nemen wij u mee in deze ontwikkelingen:

1. Financieringsmodel

De wens is om vanaf 2021 een nieuw financieringsmodel in te voeren, waarbij de individuele deelnemersbijdrage in relatie staat tot het VTH-beleid en de inzet van de ODG. Voorwaarde om te komen tot een nieuwe financieringsvorm is dat er duidelijkheid is over:

- De afbakening van (basis)taken
- De harmonisatie van beleidsuitgangspunten en een uniforme uitvoeringssystematiek
- Een betrouwbaar inrichtingenbestand
- Inzicht in kengetallen

Daarnaast moet de bedrijfsvoering van de ODG robuust zijn zodat continuïteit en heldere verantwoording niet in het gedrang komen. Een zorgvuldige invoering is van groot belang. Om bovenstaande randvoorwaarden te kunnen vervullen is een bedrag van € 100.000 gereserveerd in 2020. De verwachting is dat in 2021 ook extra middelen nodig zijn om het nieuwe financieringsmodel volledig in de organisatie te verankeren. Hiervoor is een bedrag van € 50.000 geraamd in 2021.

2. Arbeidsvoorwaarden en duurzame inzetbaarheid

Onze medewerkers zijn onontbeerlijk voor het functioneren en het resultaat van de ODG. Mede in de tijd waarin een aantal grote veranderingen op ons afkomen en we veel van onze medewerkers vragen, vinden we het van belang om goed voor onze medewerkers te zorgen. We willen onze medewerkers aan ons binden en hen duurzaam inzetten. De ODG beschikt niet over een regeling geënt op het duurzaam inzetten van medewerkers. Dit vinden we als werkgever van belang om zo onze medewerkers gezond, met plezier en in goede balans met privé het werk te kunnen combineren. Een voorbeeld hiervan kan zijn het opstellen van een seniorenbeleid. We zien op dit gebied discrepantie ontstaan met het beleid bij onze deelnemers.

Daarnaast hebben we in de afgelopen periode gemerkt dat het voor ons moeilijk is om aan goed personeel te komen. We merken dat dit, naast de krappe arbeidsmarkt, ook te maken heeft met onze arbeidsvoorwaarden. We willen onderzoeken op welke wijze we onze arbeidsvoorwaarden kunnen verbeteren, bijvoorbeeld door een verruiming van onze WKR regeling toe te passen (de ODG hanteert op dit moment een sobere toepassing van de WKR regeling). Daarom stellen we voor om vanaf 2020 hier middelen voor beschikbaar te stellen: eerst € 75.000 uit de reserves en in 2021 € 25.000 (en € 50.000 uit een verhoging van de deelnemersbijdrage) en vervolgens € 100.000 per jaar uit een verhoging van de deelnemersbijdrage. De onttrekking uit de reserves in 2020 en 2021 betreft de onttrekking van de bij de jaarrekening 2018 te vormen reserve Vitaliteit. De algemene reserve wordt niet aangesproken, het weerstandsvermogen blijft op peil.

3. Invoering van de Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2021. De nieuwe wet heeft als doel de vereenvoudiging van het Omgevingsrecht. Dit heeft grote gevolgen voor het instrumentarium van de overheid, waaronder de provincie, gemeenten en omgevingsdiensten. Om er voor te zorgen dat wij er als organisatie klaar voor zijn, is een projectgroep gestart.

In 2019 en 2020 staat een actieve samenwerking met de omgeving en het versterken van kennis centraal. Provincies en gemeenten zijn bezig met het vormgeven van hun ambities en het opstellen van de Omgevingsvisie. Belangrijk is dat daarbij gebruik gemaakt kan worden van de inhoudelijk expertise en praktijkervaringen van de ODG. Om de activiteiten van de dienst te begeleiden en de samenwerking met de partners goed in te richten, is in 2019 voorgesteld een projectleider aan te trekken. Daarnaast willen wij middelen beschikbaar stellen voor inzet van medewerkers die instrumentarium ontwikkelen en voor het uitvoeren van pilots. We voorzien dat de invoering van de Omgevingswet ons structureel inzet gaat kosten en nemen daarom voorzichtigheidshalve een stelpost van € 100.0000 per jaar op in de meerjarenbegroting, voor materiele kosten, investeringen en ureninzet van medewerkers. Indien de Omgevingswet gevolgen heeft voor het takenpakket van de ODG, dan worden de gevolgen in beeld gebracht en betrokken bij de begroting die op dat moment aan de orde is.

4. IT ontwikkelingen

We voorzien dat IT de komende jaren een steeds grotere rol krijgt in onze organisatie. Dit wordt gedreven door zowel externe ontwikkelingen (Omgevingswet, AVG) als door de wens om de kwaliteit van onze dienstverlening te optimaliseren (denk bijv. aan het zaaksysteem, sturingsinformatie verbeteren, kengetallen genereren, risico gestuurd werken). De ontwikkelingen bieden kansen voor de

ODG, de bevoegde gezagen en onze burgers en bedrijven. We zullen beter in staat zijn efficiënt te werken en om gegevens te ontsluiten met waardevolle informatie over de staat van de leefomgeving.

Wij anticiperen op de aankomende ontwikkelingen, door:

- In te zetten op verbetering van onze werkprocessen en de registratie van gegevens in het zaakstelsel LOS. We merken dat dit tijd vraagt van onze medewerkers, maar zien dat we steeds beter in staat zijn om waardevolle informatie over de leefomgeving te verschaffen. Dit zal de komende jaren verder ontwikkeld worden, in navolging op het project zaakgericht werken dat in 2019 wordt afgerond en gericht op de ontwikkelingen in ons werkveld.
- Ons in 2019 en 2020 voor te bereiden op de komst van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Hierbij wordt voor een ieder, op één centrale plek de informatie ontsloten.
- In 2019 te investeren om aan de eisen van de AVG te kunnen voldoen. De nieuwe wetgeving heeft blijvende impact voor onze organisatie en vraagt om structurele inbedding in werkprocessen en automatisering.
- Ook voorzien wij aanpassing en verbetering van onze kantoorautomatisering, personeel- en financiële administratie en de onderlinge samenhang daartussen. In overleg met de provincie Groningen worden reeds diverse verbeteringen doorgevoerd. Om effectief te kunnen werken zal dit verder gestroomlijnd worden.
- Te investeren in risico gestuurd werken. We richten onze werkprocessen in het primair proces daar steeds meer op in. Het inrichtingenbestand wordt in 2019 op orde gebracht en samen met onze deelnemers ronden we in 2019 de risicomatrix en daarop gebaseerde beleidsvoorstellen af.

Hoewel de financiële consequenties van de ontwikkelingen niet volledig in beeld zijn, voorzien we structurele uitgaven en nemen we voorzichtigheidshalve een stelpost van €100.000 per jaar op in de meerjarenbegroting voor zowel materiele kosten, investeringen en ureninzet van medewerkers.

2.3 Wat mag het kosten?

In de onderstaande tabel staan de lasten en baten voor de uitvoering van de hierboven benoemde doelstellingen en werkwijze.

Lasten	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
0.1 Bestuur	€ 36.000	€ 36.000	€ 37.000	€ 37.000	€ 38.000	€ 38.000
0.4 Overhead	€ 4.638.000	€ 4.591.000	€ 3.956.000	€ 3.963.000	€ 4.071.000	€ 4.108.000
0.5 Treasury	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 2.000
0.8 Overige baten en lasten	€ 218.000	€ 218.000	€ 224.000	€ 224.000	€ 224.000	€ 224.000
7.4 Milieubeheer	€ 7.696.000	€ 7.563.000	€ 7.107.000	€ 7.313.000	€ 7.524.000	€ 7.742.000
7.4 BRZO	€ 1.467.000	€ 1.422.000				
8.3 Bouwen en wonen	€ 1.667.000	€ 1.569.000	€ 1.894.000	€ 1.948.000	€ 2.004.000	€ 2.062.000
Totaal	€ 15.730.000	€ 15.407.000	€ 13.225.000	€ 13.492.000	€ 13.866.000	€ 14.177.000
Baten	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
0.1 Bestuur	€ -36.000	€ -36.000	€ -37.000	€ -37.000	€ -38.000	€ -38.000
0.4 Overhead	€ -4.576.000	€ -4.390.000	€ -3.810.000	€ -3.939.000	€ -4.070.000	€ -4.109.000
0.5 Treasury	€ -8.000	€ -8.000	€ -8.000	€ -6.000	€ -6.000	€ -2.000
0.8 Overige baten en lasten	€ -218.000	€ -218.000	€ -224.000	€ -224.000	€ -224.000	€ -224.000
7.4 Milieubeheer	€ -9.156.000	€ -9.186.000	€ -7.107.000	€ -7.313.000	€ -7.524.000	€ -7.742.000
8.3 Bouwen en wonen	€ -1.665.000	€ -1.567.000	€ -1.894.000	€ -1.948.000	€ -2.004.000	€ -2.062.000
Totaal	€ -15.659.000	€ -15.405.000	€ -13.080.000	€ -13.467.000	€ -13.866.000	€ -14.177.000
Saldo van lasten en baten	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
Saldo van lasten en baten	€ 71.000	€ 1.000	€ 145.000	€ 25.000	€ -	€ -
Reservemutaties	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
0.10 Onttrekkingen	€ -71.000	€ -296.000	€ -145.000	€ -25.000	€ -	€ -
0.10 Stortingen	€ -	€ 295.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo reservemutaties	€ -71.000	€ -1.000	€ -145.000	€ -25.000	€ -	€ -
Begroot resultaat	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
Begroot resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

In hoofdstuk vier, de financiële begroting, staat een nadere toelichting op de taakvelden.

3. Programma Brzo Noord

3.1. Wat willen we bereiken?

Het programma Brzo Noord heeft betrekking op de uitvoering van de VTH-taken voor zogenaamde Brzo en RIE-4 inrichtingen in Noord-Nederland. De Brzo en RIE-4 bedrijven heten samen ook wel de majeure risicobedrijven.

- Brzo bedrijven werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, of hebben deze stoffen in opslag. Daarom vallen zij onder het Besluit risico's zware ongevallen, het Brzo.
- RIE-4 bedrijven zijn complexe chemiebedrijven die werken met milieuverontreinigende stoffen. Daarom vallen zij onder categorie 4 van de Richtlijn Industriële Emissies. RIE-4 bedrijven kunnen tegelijkertijd vallen onder het Brzo.

Nederland telt ongeveer 450 majeure risicobedrijven. Doel van de taakuitvoering: het voorkomen van zware ongevallen bij alle Brzo- en Rie-4 inrichtingen. Daarbij werkt de Omgevingsdienst samen met partners zodat er een level playing field ontstaat voor betrokken inrichtingen. De Omgevingsdienst voert de VTH taken voor de risicobedrijven uit in de drie noordelijke provincies in opdracht van de drie bevoegde gezagen (Gedeputeerde Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen). Dit is een verplichting die voortvloeit uit het Besluit omgevingsrecht. De Omgevingsdienst is daarin aangewezen als de Brzo omgevingsdienst voor Noord-Nederland. Het gaat om 62 bedrijven (peildatum 1-1-2019).

Voor de uitvoering van taken in Drenthe en Fryslân sluit de ODG in 2019 samenwerkingsovereenkomsten met de betreffende provincies. De kern van deze overeenkomsten is dat de wettelijke taken worden uitgevoerd door de ODG en dat de provincies de kosten die daarmee samenhangen dragen. Voor de provincie Groningen is een dergelijke overeenkomst niet nodig omdat deze provincie al deelnemer is in de ODG.

3.2. Wat gaan we doen?

De ODG werkt nauw samen met de partners ISZW, VR Groningen, Drenthe en Fryslân, ILenT, OM, RWS, de waterschappen en met de omgevingsdiensten in Fryslân (FUMO) en Drenthe (RUDD). Hierbij is de inzet gericht op:

1. Samen te werken als zijnde één overheid richting bedrijfsleven
2. Bedrijven integraal te benaderen en te beoordelen
3. Risico-gestuurd te werken
4. Aan te pakken waar nodig en ruimte te geven waar dat kan
5. Transparant te zijn, zowel naar bedrijven als naar derden
6. De bij de overheid beschikbare deskundigheid zo goed mogelijk in te zetten

Basis voor de taakinvulling in Brzo-Noord is de uitkomst van het project Noordelijke Maat. Deze is gestart in 2017 om opvolging te geven aan de aanbeveling van de Noordelijke Rekenkamer om te streven naar een gezamenlijke maat voor het uitvoerings- en kwaliteitsniveau bij majeure risicobedrijven in Noord Nederland. In de Noordelijke Maat zijn gezamenlijke normen opgenomen voor de VTH taken die betrekking hebben op Brzo en Rie-4 bedrijven. Daarmee is het een gedragen maatstaf voor de taakuitvoering. De bevoegde gezagen, i.c. de drie provincies, hebben de Noordelijke Maat in 2018 vastgesteld als basis voor de taakuitvoering. 2020 staat naast een adequate uitvoering van de primaire VTH-taken, ook in het teken van het verder optimaliseren van de taakinvulling door de Omgevingsdienst. Daarnaast wordt meegewerkt in landelijke meerjarenagenda Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) projecten om de samenwerking en kwaliteit van de uitvoering binnen Brzo+

(landelijk netwerk) te optimaliseren. Naast deze landelijke projecten worden ook regionale speerpunten benoemd en opgenomen in het werkprogramma voor 2020.

De resultaten van de uitgevoerde activiteiten van de Brzo-Noord worden weergegeven in een monitoringsrapport voor de Noordelijke opdrachtgevers, dit zijn de voorjaars- en najaarsrapportage trimesterrapportages en een jaarrapportage. Hiermee kunnen Gedeputeerde Staten de benodigde gegevens aan Provinciale Staten leveren.

3.3. Wat mag het kosten?

In de onderstaande tabel staan de lasten en baten voor de uitvoering van de hierboven benoemde doelstellingen en werkwijze.

Lasten		2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
0.4 Overhead	€	-	€ -	1.141.000	€ 1.158.000	€ 1.197.000	€ 1.208.000
7.4 Milieubeheer	€	-	€ -	2.974.000	€ 3.060.000	€ 3.149.000	€ 3.240.000
Totaal	€	-	€ -	4.115.000	€ 4.218.000	€ 4.346.000	€ 4.448.000

Baten		2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
0.4 Overhead	€	-	€ -	-1.141.000	€ -1.158.000	€ -1.197.000	€ -1.208.000
7.4 Milieubeheer	€	-	€ -	-2.974.000	€ -3.060.000	€ -3.149.000	€ -3.240.000
Totaal	€	-	€ -	-4.115.000	€ -4.218.000	€ -4.346.000	€ -4.448.000

Saldo van lasten en baten		2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
Saldo van lasten en baten	€	-	€ -	-	€ -	-	€ -

In het navolgende hoofdstuk, de financiële begroting, staat een nadere toelichting op de taakvelden.

4. Financiële begroting

4.1. Uitgangspunten

Loon- en prijsstijgingen

- a. Op basis van de eerste loonstrook van 2019 is vastgesteld dat de sociale lasten en pensioenpremies sterk stijgen. Dit wordt veroorzaakt door stijgende pensioenpremies en WAO. Per saldo leidt dit tot een verhoging van 1,0% ten opzichte van de begrote loonsom in 2019. Deze stijging is meegenomen in de cijfers voor 2020.
- b. Vanaf 2020 zijn de loonkosten geïndexeerd met 3%. Voorgaande jaren is de prijsindex die het CPB afgeeft in december (t-1) voor de loonvoet overheid aangehouden. Die raming loopt echter een jaar achter. Gelet op de krapte op de arbeidsmarkt en de looneisen van de vakbond is uitgegaan van een hogere raming, namelijk 3,0% in plaats van 2,3%.
- c. De indexatie van de materiele kosten is gebaseerd op het indexcijfer voor de overheidsconsumptie netto materieel van het CPB. De indexatie is 1,6%.

Brzo Noord

De begroting 2020 houdt rekening met de uitvoering van Brzo taken voor de drie noordelijke provincies. Voor de provincie Groningen voert de ODG de taken al uit. Voor de provincie Drenthe en Fryslân gaat de ODG deze uitvoeren. Hierbij gelden de volgende financiële uitgangspunten:

- a. De kosten en opbrengsten voor Brzo worden in een apart programma verantwoord.
- b. Voor de provincie Groningen voert de ODG de Brzo taken al uit. De bijdrage voor Brzo wordt in mindering gebracht op de reguliere deelnemersbijdrage.
- c. De twee andere provincies brengen de taken in en betalen daarvoor een bijdrage, conform de daarvoor afgesloten overeenkomsten.
- d. De omvang van de Brzo taken is per provincie vastgesteld aan de hand van de Noordelijke Maat
- e. Bovenop de loonkosten voor de formatie in het primair proces, geldt een opslag voor materiele kosten en overhead. De opslag is gelijk aan die van de andere deelnemers van de ODG en wordt omgeslagen naar rato van de formatie.
- f. Om de taken uit te kunnen voeren, maakt de ODG op onderdelen gebruik van de inzet van de omgevingsdiensten in Fryslân (Fumo) en Drenthe (RUDD). De lasten die hiermee samenhangen zijn opgenomen in de begroting.
- g. De drie provincies betalen de volledige lasten die samenhangen met de uitvoering van de Brzo taken. Eventuele voor- of nadelen worden niet verrekend met de overige deelnemers in de ODG.

Ontwikkelingen

In de kadernota 2020 is een aantal ontwikkelingen gesignaleerd waar aanvullende middelen voor nodig zijn en die voorzichtigheidshalve in de meerjarenbegroting worden opgenomen (zie hoofdstuk 1). Het gaat om de volgende ontwikkelingen:

1. Nieuw financieringsvorm: € 100.000 in 2020 en € 50.000 in 2021
2. Arbeidsvoorwaarden en vitaliteit: € 75.000 in 2020 en 2021 en vanaf 2022 € 100.000 per jaar.
3. Omgevingswet: € 100.000 per jaar
4. IT ontwikkelingen: € 100.000 per jaar

De aanvullende middelen voor arbeidsvoorwaarden en vitaliteit worden in 2020 en 2021 voor € 75.000 in 2020 en voor € 25.000 in 2021 gedekt middels een onttrekking aan de reserve Vitaliteit. Per saldo stijgt de deelnemersbijdrage als gevolg van de ontwikkelingen met € 300.000 structureel.

4.2. Financiële meerjarenbegroting 2020–2023

In de financiële meerjarenbegroting is de ontwikkeling van de lasten, baten en reserves weergegeven. In de uitsplitsing van de lasten en baten is aangesloten bij de door de BBV verplichte taakvelden. De wijzigingen ten opzichte van 2019 na businesscase zijn hieronder toegelicht.

Lasten	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
0.1 Bestuur	€ 36.000	€ 36.000	€ 37.000	€ 37.000	€ 38.000	€ 38.000
0.4 Overhead	€ 4.638.000	€ 4.591.000	€ 5.097.000	€ 5.122.000	€ 5.269.000	€ 5.317.000
0.5 Treasury	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 2.000
0.8 Overige baten en lasten	€ 218.000	€ 218.000	€ 224.000	€ 224.000	€ 224.000	€ 224.000
7.4 Milieubeheer	€ 7.696.000	€ 7.563.000	€ 7.107.000	€ 7.313.000	€ 7.524.000	€ 7.742.000
7.4 BRZO	€ 1.467.000	€ 1.422.000	€ 2.974.000	€ 3.060.000	€ 3.149.000	€ 3.240.000
8.3 Bouwen en wonen	€ 1.667.000	€ 1.569.000	€ 1.894.000	€ 1.948.000	€ 2.004.000	€ 2.062.000
Totaal	€ 15.730.000	€ 15.407.000	€ 17.339.000	€ 17.710.000	€ 18.214.000	€ 18.625.000
Baten	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
0.1 Bestuur	€ -36.000	€ -36.000	€ -37.000	€ -37.000	€ -38.000	€ -38.000
0.4 Overhead	€ -4.576.000	€ -4.390.000	€ -4.951.000	€ -5.097.000	€ -5.269.000	€ -5.317.000
0.5 Treasury	€ -8.000	€ -8.000	€ -8.000	€ -6.000	€ -6.000	€ -2.000
0.8 Overige baten en lasten	€ -218.000	€ -218.000	€ -224.000	€ -224.000	€ -224.000	€ -224.000
7.4 Milieubeheer	€ -9.156.000	€ -9.186.000	€ -7.107.000	€ -7.313.000	€ -7.524.000	€ -7.742.000
7.4 BRZO	€ -1.467.000	€ -1.422.000	€ -2.974.000	€ -3.060.000	€ -3.149.000	€ -3.240.000
8.3 Bouwen en wonen	€ -1.665.000	€ -1.567.000	€ -1.894.000	€ -1.948.000	€ -2.004.000	€ -2.062.000
Totaal	€ -15.659.000	€ -15.405.000	€ -17.194.000	€ -17.685.000	€ -18.214.000	€ -18.625.000
Saldo van lasten en baten	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
Saldo van lasten en baten	€ 71.000	€ 1.000	€ 145.000	€ 25.000	€ -	€ -
Reservemutaties	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
0.10 Onttrekkingen	€ -71.000	€ -296.000	€ -145.000	€ -25.000	€ -	€ -
0.10 Stortingen	€ -	€ 295.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo reservemutaties	€ -71.000	€ -1.000	€ -145.000	€ -25.000	€ -	€ -
Begroot resultaat	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
Begroot resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

0.1 Bestuur

De bestuurskosten betreffen de kosten voor de inzet van de accountant. Deze worden betaald uit de reguliere deelnemersbijdrage (zie bijlage 1).

0.4 Overhead

De overhead betreft de kosten voor management, secretariële ondersteuning, P&O, communicatie, financiën, huisvesting, ICT en algemene organisatiekosten. De overheadkosten stijgen ten opzichte van de begroting 2019 na BC met € 506.000. Dit betreft:

- Uitbreiding Brzo Noord, + € 402.000
- Loon- en prijsstijgingen, + € 170.000
- Extra inzet vitaliteitsbeleid, + € 75.000
- Afbouw businesscases 2018 en 2019 en daling inzet projecten, – € 141.000

De dekking van de overheadkosten bestaat uit:

- De deelnemersbijdrage VTH taken, € 3.659.000;
- De bijdrage provincies Brzo Noord, € 1.095.000;
- De projecten en meerwerk, € 197.000.

De bijdragen zijn uiteengezet in bijlage 1.

0.5 Treasury

Onder treasury staan de rentelasten en baten. Per saldo zijn de rentelasten- en baten in evenwicht.

0.8 Overige lasten en baten

De overige lasten bestaan uit de kosten voor onvoorzien (€ 100.000) en toelagen (€ 124.000). De kosten voor onvoorzien wordt betaald uit de reguliere deelnemersbijdrage (zie bijlage 1). Conform de uitgangspunten in het Bedrijfsplan behouden de overgedragen medewerkers hun recht op de vergoeding horende bij uitlooprang en eventuele garantietoelagen. De ODG brengt deze toelagen in rekening bij de desbetreffende deelnemers.

0.10 Reservemutaties

De lasten op het taakveld overhead zijn € 145.000 hoger dan de baten op het taakveld overhead. Deze hogere lasten hangen voor € 70.000 samen met frictiekosten op de overhead in 2020. Hiervoor heeft de ODG in 2019 een incidentele vergoeding van € 295.000 ontvangen van de gemeenten Het Hogeland en Westerkwartier. Voor 2020 is hiervan nog € 70.000 beschikbaar. Dit wordt in 2020 aan deze reserve onttrokken. Daarnaast wordt voorgesteld om in 2020 vanuit de reserve Vitaliteit € 75.000 aan te wenden voor de arbeidsvoorwaarden en duurzame inzetbaarheid. Ook in 2021 wordt hiervoor € 25.000 onttrokken aan de reserve Vitaliteit. Vanaf 2022 is € 100.000 hiervoor structureel in de begroting opgenomen.

Taakuitvoering primair proces

Op de taakvelden 7.4 Milieubeheer, 7.4 Brzo en 8.3 Wonen en bouwen wordt de inzet van het primair proces van de ODG verantwoord. De totale kosten uit het primair proces zijn op basis van formatie toegerekend aan de verschillende taakvelden. De kosten stijgen ten opzichte van de begroting 2019 na BC met € 1.421.000. Dit betreft:

- Uitbreiding Brzo Noord, + € 1.047.000;
- Loon- en prijsstijgingen, + € 311.000;
- Afbouw businesscase 2019 en daling projectinzet, – € 237.000;
- Inspelen op ontwikkelingen, + € 300.000.

De uitvoeringskosten worden gedekt uit:

- De deelnemersbijdrage VTH taken, € 8.606.000;
- De bijdrage provincies Brzo Noord, € 2.842.000;
- De projecten en meerwerk, € 527.000.

De bijdrage per deelnemer staan in bijlage 1.

4.3. Incidentele baten en lasten

In het onderstaande overzicht staan de incidentele baten en lasten. Het betreft de investering in Vitaliteitsbeleid welke betaald wordt uit de reserve Vitaliteit. Daarnaast is als gevolg van de businesscase 2019 incidenteel geld beschikbaar van Het Hogeland en het Westerkwartier. Van dit budget worden de desintegratiekosten betaald.

Lasten	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
Vitaliteitsbeleid		€	75.000 €	25.000		
Desintegratiekosten	€ 71.000 €	296.000 €	70.000			
Totaal	€ 71.000 €	296.000 €	145.000 €	25.000 €	- €	-

Baten	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
Bijdrage frictie- en desintegratiekosten		295000				
Totaal	€ - €	295.000 €	- €	- €	- €	-

Reservemutaties	2019	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
0.10 Onttrekkingen	€ -71.000 €	-296.000 €	-145.000 €	-25.000 €	- €	-
0.10 Stortingen	€ - €	295.000 €	- €	- €	- €	-
Saldo reservemutaties	€ -71.000 €	-1.000 €	-145.000 €	-25.000 €	- €	-

Resultaat	€ - €	- €	- €	- €	- €	-
------------------	--------------	------------	------------	------------	------------	----------

5. Paragrafen

In de BBV zijn meerdere verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de ODG. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, kapitaalgoederen, grondbeleid en verbonden partijen niet opgenomen. Hieronder staan de paragrafen:

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering

5.1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandvermogen staat in welke mate de weerstandscapaciteit toereikend is om eventuele risico's op te vangen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te kunnen vangen.

Weerstandvermogen

In de gemeenschappelijke regeling en de nota reserves en voorzieningen is bepaald dat het weerstandvermogen bestaat uit de Algemene Reserve en de post onvoorzien.

- De Algemene Reserve mag maximaal 5% van de jaaromzet bedragen. Voor het jaar 2020 betekent dit maximaal een bedrag van € 860.000.
- De post onvoorzien is geraamd op € 100.000.

In het onderstaande overzicht is de ontwikkeling van het weerstandvermogen weergegeven. De verwachte stand van de algemene reserve is – gelet op het rekeningresultaat 2018 en de voorgestelde ingezet daarvan – op 1 januari 2020 gelijk aan de huidige stand

Onderdeel	Omvang
Algemene Reserve (stand 1-1-2020)	€ 605.000
Onvoorzien	€ 100.000 +
Totaal	€ 705.000

Risico's

De ODG voorziet in 2020 de volgende belangrijkste (financiële) risico's:

1. Meerwerk: de vraag aan de ODG is hoger dan waarvoor er budget beschikbaar is. Als gevolg hiervan sluit de ODG met deelnemers meerwerkopdrachten af. Met een aantal opdrachtgevers is de ODG, na besluit van het Algemeen Bestuur op 14 december 2018 om het meerwerk voor een periode van twee jaar structureel te maken door de jaaropdrachten en deelnemersbijdragen op te hogen, in gesprek. Op deze manier kan vroegtijdig geanticipeerd worden en kan het risico verkleind worden. Daarnaast voert de ODG ieder jaar (extra) werkzaamheden uit anders dan bij de jaaropdrachten is afgesproken. Dit komt voort uit extra inzet op bijzondere dossiers, projecten of vraag gestuurde aanvragen die vooraf lastig in te schatten zijn. Nadeel hiervan is dat de ODG hier niet tijdig op kan anticiperen in haar personeelsbestand met relatief dure inhuur als gevolg. We schatten het risico op € 300.000. Dit risico geldt voor een langere periode indien er niet tijdig een nieuw financieringsvorm wordt ingevoerd.

2. IT: zoals in de kadernota 2020 aangegeven moeten er nog verschillende IT gerelateerde activiteiten worden opgestart. Het betreft hier zaken als DSO, kantoorautomatisering, boekhouding & salaris administratie. Op dit moment loopt de inventarisatie voor een lange termijn visie op IT. Er is een kans dat de begrote bedragen ontoereikend zijn om alle activiteiten goed te kunnen uitvoeren. Met name op het gebied van DSO zou dit het geval kunnen zijn, omdat we op dit moment de omvang van de implementatie nog niet goed kunnen inschatten. Daarnaast zou op andere gebieden, bijvoorbeeld t.a.v. verbetering doorvoeren in de boekhouding en salarisadministratie op termijn minder inzet verwacht kunnen worden. Het risico wordt nu geschat op € 200.000.
3. Personeelsverloop: door de aantrekkende arbeidsmarkt moet rekening gehouden worden met personeelsverloop. Het blijft daarmee een reëel risico dat er 'tijdelijk' extern moet worden ingehuurd om aan de vraag te kunnen voldoen; met hogere kosten als gevolg. Het risico wordt geraamd op 2% van de totale kosten (€250.000).
4. Beheerorganisatie LOS: in 2019 wordt de structurele beheersorganisatie voor LOS ingericht. Hierbij wordt gezamenlijk met RUDD opgetrokken. De verwachting is dat de bestaande budgetten en formatie toereikend zijn om de kosten voor het structureel beheer van LOS te betalen. Daarnaast zijn er vanaf 2020 geen financiële middelen meer voor LOS, naast het reguliere beheer. Het is mogelijk dat er ook in 2020 nog activiteiten nodig zijn om processen te verbeteren, mede in het licht van de nieuwe Omgevingswet. Als maximaal risico is uitgegaan van € 450.000.
5. Aanbesteding LOS: het contract voor het zaakstelsel eindigt in 2022. Een nieuwe aanbesteding leidt tot substantiële voorbereiding- en implementatiekosten, waarvoor de ODG nu geen middelen in de begroting heeft. In samenwerking met de RUDD wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de inzet van de huidige leverancier te verlengen. Hoewel lastig in te schatten, wordt voorsnog op basis van eerste verkennende gesprekken met aanbestedingsexperts ervan uitgegaan dat het risico dat er geen verlengingsmogelijkheden zijn beperkt is, aangezien het LOS. Het risico wordt geschat op € 400.000.

In de onderstaande matrix is het maximale omvang weergegeven en de kans. Hierbij hanteert de ODG drie categorieën: 25% (laag), 50% (gemiddeld), 75% (hoog).

Risicoanalyse	Omvang	Kans	Bedrag
1. Geen duidelijke en structurele meerwerkopdrachten	€ 300.000	50%	€ 150.000
2. IT-ontwikkelingen	€ 200.000	50%	€ 100.000
3. Personeelsverloop	€ 250.000	50%	€ 125.000
4. Beheerorganisatie LOS	€ 450.000	25%	€ 112.500
5. Aanbesteding LOS	€ 400.000	25%	€ 100.000
Totaal			€ 587.500
Weerstandvermogen			€ 705.000
Weerstandscapaciteit			120%

Op basis van de bovenstaande risicoanalyse is de conclusie dat de weerstandscapaciteit toereikend is om risico's binnen de exploitatie op te vangen. Mocht een risico zich daadwerkelijk voordoen, dan zullen wij hierover het Algemeen Bestuur informeren bij de voor- of najaarsnota. Vanzelfsprekend zullen wij eerst beoordelen of we binnen de beschikbare begroting prioriteiten kunnen stellen om zodoende de risico's op te vangen.

Kengetallen

Op grond van de BBV dienen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kengetallen opgenomen te worden. Het gaat om de volgende kengetallen:

Kengetallen	2020	2021	2022	2023
Netto schuldquote	-1%	-1%	-2%	2%
Netto schuldquote na verstrekte geldleningen	-1%	-1%	-2%	2%
Solvabiliteitsratio	18%	17%	17%	14%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	Nvt			
Belastingcapaciteit	Nvt			

In de bijlage 5 is de onderliggende balans opgenomen. Hieronder volgt een toelichting op de kengetallen.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding van de schuldenlast van de ODG ten opzichte van de eigen middelen weer. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De ODG heeft geen vaste schulden. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Aangezien de ODG geen leningen heeft verstrekt, is de netto schuldquote gelijk aan de voor leningen gecorrigeerde netto schuldquote. Een negatieve netto schuldquote houdt in dat de bezittingen groter zijn dan de schulden.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODG in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het Eigen Vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het Eigen Vermogen verstaan we de Algemene Reserve en de overige bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. Het Eigen Vermogen bestaat in 2020 alleen uit de Algemene Reserve. Het solvabiliteitsratio van 15% is voor gemeenschappelijke regelingen niet ongebruikelijk. Het is een rechtstreek gevolg van het besluit van het Algemeen Bestuur dat de Algemene Reserve maximaal 5% van de omzet mag zijn. Voor het aantrekken van financieringsmiddelen levert een laag solvabiliteitsratio geen belemmeringen op.

Structurele exploitatieruimte

Structureel evenwicht in de begroting is een voorwaarde voor het toepassen van repressief toezicht. Dit betekent dat structurele lasten, inclusief structurele toevoegingen aan bestemmingsreserves, maximaal gelijk mogen zijn aan de structurele baten inclusief structurele onttrekkingen aan bestemmingsreserves. De exploitatieruimte wordt als percentage van de totale baten weergegeven. De meerjarenbegroting is structureel in evenwicht.

5.2. Financiering

Volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de

rente-risiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury.

Treasurybeleid

Het treasury beleid van de ODG dient tot:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

Het treasurybeleid is nader uitgewerkt in het treasurystatuut.

Geldleningen

Aangezien de provincie Groningen het betalingsverkeer en de financiering voor de ODG regelt, maakt de ODG voor de schommelingen in de liquiditeitspositie gebruik van de financiële middelen van de provincie Groningen. De hiervoor aan de provincie te betalen vergoeding op de rekening-courant verhouding is lager dan de geldende marktrente.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. De omvang van de financiering met kortlopende middelen is in het onderstaande figuur meerjarig afgezet tegen de kasgeldlimiet.

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet	2020	2021	2022	2023
Omvang begroting	€ 17.339	€ 17.710	€ 18.214	€ 18.625
1. Kasgeldlimiet in %	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
in bedragen	€ 1.422	€ 1.452	€ 1.494	€ 1.527
2. Omvang vlottende schuld				
opgenomen gelden < 1 jaar	€ 2.816	€ 2.832	€ 2.833	€ 3.475
schuld in rekening courant	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 2.816	€ 2.832	€ 2.833	€ 3.475
3. Vlottende middelen				
kasgelden	€ -	€ -	€ -	€ -
tegoeden in rekening courant	€ 755	€ 782	€ 986	€ 986
overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ 2.101	€ 2.101	€ 2.101	€ 2.101
	€ 2.856	€ 2.883	€ 3.087	€ 3.087
4. Toets kasgeldlimiet				
totaal netto vlottende schuld (2-3)	€ -40	€ -51	€ -254	€ 388
toegestane kasgeldlimiet (1)	€ 1.422	€ 1.452	€ 1.494	€ 1.527
Ruimte	€ 1.462	€ 1.503	€ 1.748	€ 1.139

Uit het overzicht blijkt dat de ODG de kasgeldlimiet niet overschrijdt. Sterker nog: de ODG heeft tot en met 2022 een positief saldo op de rekeningcourant.

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar. De renterisiconorm bedraagt 20% van de vaste schuld (er geldt een drempelbedrag van 2,5 miljoen euro). Dat betekent dat in enig jaar 20% van de vaste schuld mag worden vernieuwd. De ODG heeft geen vaste schuld.

Schatkistbankieren

De ODG maakt voor het schatkistbankieren gebruik van de provincie Groningen.

5.3. Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering is erop gericht om onze medewerkers van optimale dienstverlening te voorzien op het gebied van ondersteunende diensten, waaronder: management, secretariaat, P&O, financiën, ICT, archivering, communicatie, huisvesting en juridische zaken.

Op 30 juni 2017 heeft het Algemeen Bestuur financiële middelen beschikbaar gesteld voor het versterken van de bedrijfsvoering. Er is geconcludeerd dat de bedrijfsvoering, conform de definitie van Berenschot te laag was. Met deze middelen zijn verschillende functionarissen aangetrokken, waaronder een directiesecretaris, beleidsmedewerker P&C, informatieanalist en facilitair medewerker. Met het Algemeen Bestuur is afgesproken eind 2019 te evalueren of de versterking structureel nodig is of dat deze kan worden afgebouwd. In de begroting 2020 en de meerjarenbegroting is voortsnog rekening gehouden dat de bedrijfsvoering op het huidige niveau wordt voortgezet.

In 2020 richt de bedrijfsvoering zich, naast de reguliere ondersteunende taken, specifiek op:

- Voorbereidingen treffen ten aanzien van een nieuw financieringsmodel (te denken valt aan het ontwikkelen van kengetallen, inrichten van de (financiële) administraties, eventuele aanpassing van het zaakstelsel, en het opmaken van de producten- en dienstencatalogus).
- Onderzoek naar arbeidsvoorwaarden en duurzame inzetbaarheid medewerkers.
- Opleiden van medewerkers ter voorbereiding op de komst van de Omgevingswet.
- Ontwikkelen op het gebied van IT (o.a. LOS, DSO en de organisatorische systemen).
- Professionaliseren op facilitair gebied. In samenwerking met de provincie Groningen zal onze facilitaire dienstverlening verbeterd worden. Dit is van grote waarde voor onze medewerkers en hierbij valt te denken aan verbeteringen doorvoeren in het gebouw, gebruik van ons wagenpark optimaliseren, postvoorziening op orde maken en telefonische bereikbaarheid verbeteren.

Beleidsindicatoren

Met de vernieuwing van de BBV is bepaald dat gemeenten per taakveld een verplichte set van beleidsindicatoren opnemen. Doel hiervan is de transparantie en onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te verhogen. Voor de Omgevingsdienst zijn deze indicatoren niet van toepassing met uitzondering van een tweetal indicatoren binnen het taakveld Bestuur en ondersteuning. Deze indicatoren hebben betrekking op de bedrijfsvoering en zijn derhalve opgenomen in deze paragraaf.

Indicator	Berekening	Resultaat
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom*	3,8%
Overhead	% van de totale lasten	29,4%

* De begrote omvang van externe inhuur is berekend door het budget voor de flexibele schil en projecten te delen door de totale loonsom. De werkelijke inhuur is hoger doordat er ook inhuur plaatsvindt op formatieruimte (als gevolg van vacatures en langdurige ziekte).

Bijlagen

Bijlage 1: Bijdrage per deelnemer in 2020

In de onderstaande tabel is de bijdrage per deelnemer per programma per taakveld uiteengezet.

VTH

	0.1	0.4	0.8	7.4	8.3	Totaal
VTH	Bestuur	Overhead	Overige baten en lasten	Milieubeheer	Wonen en bouwen	2020
Appingedam	€ 219	€ 27.146	€ 599	€ 64.613		€ 92.576
Delfzijl	€ 1.274	€ 157.922	€ 3.482	€ 375.888		€ 538.566
Groningen	€ 2.289	€ 283.835	€ 6.259	€ 675.588		€ 967.971
Het Hogeland	€ 2.236	€ 197.300	€ 6.114	€ 489.333		€ 694.983
Loppersum	€ 189	€ 23.468	€ 517	€ 55.859		€ 80.034
Midden Groningen	€ 7.849	€ 973.201	€ 21.460	€ 1.035.765	€ 1.280.662	€ 3.318.936
Oldambt	€ 1.026	€ 127.155	€ 2.804	€ 302.657		€ 433.641
Pekela	€ 649	€ 80.498	€ 1.775	€ 191.602		€ 274.524
Provincie	€ 12.428	€ 848.969	€ 33.978	€ 1.872.734		€ 2.768.108
Stadskanaal	€ 3.079	€ 381.728	€ 8.417	€ 383.613	€ 524.980	€ 1.301.817
Veendam	€ 1.612	€ 199.914	€ 4.408	€ 475.837		€ 681.771
Westerkwartier	€ 2.565	€ 213.746	€ 7.014	€ 534.952		€ 758.277
Westerwolde	€ 1.160	€ 143.869	€ 3.172	€ 342.439		€ 490.640
Totaal	€ 36.576	€ 3.658.750	€ 100.000	€ 6.800.878	€ 1.805.642	€ 12.401.846

Toelichting

- De deelnemersbijdrage is onverdeeld naar taakveld.
- De kosten van het primair proces zijn verdeeld tussen de taakvelden Milieubeheer en Wonen en Bouwen. Basis voor de verdeelsleutel betreft de inzet van formatie op beide taakvelden.
- De inzet voor Wonen en Bouwen betreft de uitvoering van Wabo-taken voor Midden Groningen en Stadskanaal.

BRZO Noord

	0.1	0.4	0.8	7.4	8.3	Totaal
BRZO Noord	Bestuur	Overhead	Overige baten en lasten	BRZO	Wonen en bouwen	2020
Provincie Groningen		€ 691.923		€ 1.794.917		€ 2.486.840
Provincie Drenthe		€ 188.255		€ 488.352		€ 676.607
Provincie Friesland		€ 215.268		€ 558.427		€ 773.695
Totaal	€ -	€ 1.095.446	€ -	€ 2.841.697	€ -	€ 3.937.143

Toelichting

- De provincie Drenthe en Fryslân zijn geen deelnemer in de gemeenschappelijke regeling. Met hen wordt een overeenkomst afgesloten. De systematiek op basis waarvan de kosten van de ODG worden doorberekend aan hen is gelijk ten opzichte van de andere deelnemers. Gemakshalve is ook de opbouw van de bijdrage van de provincies Drenthe en Fryslân weergegeven.
- De inzet voor Brzo, inclusief de uitvoering van BRIKS taken is toegerekend aan het taakveld Milieubeheer. Daarnaast is rekening gehouden met een bijdrage aan het taakveld overhead. Deze overheadkosten zijn naar rato van de ingezette formatie toegerekend aan Brzo Noord.

De totale inkomsten van de ODG zijn geraamd op € 17.194.000 in 2020. Naast de deelnemersbijdrage (€ 12.402.000) en de bijdrage voor BRZO Noord (€ 3.937.000) bestaan de geraamde inkomsten uit meerwerk (€ 407.000), projecten (€ 316.000), toelagen (€ 124.000) en treasury (€ 8.000).

Bijlage 2: Bijdrage per deelnemer meerjarig overzicht

In de onderstaande tabel is de bijdrage per deelnemer per programma meerjarig uiteengezet.

VTH	2020		2021		2022		2023
Appingedam	€	92.576	€	95.303	€	98.164	€ 100.374
Delfzijl	€	538.566	€	554.429	€	571.074	€ 583.928
Groningen	€	967.971	€	996.480	€	1.026.398	€ 1.049.500
Het Hogeland	€	694.983	€	715.453	€	736.933	€ 753.520
Loppersum	€	80.034	€	82.392	€	84.865	€ 86.775
Midden Groningen	€	3.317.337	€	3.415.042	€	3.517.573	€ 3.596.746
Oldambt	€	433.641	€	446.413	€	459.816	€ 470.166
Pekela	€	274.524	€	282.610	€	291.095	€ 297.647
Provincie	€	2.768.108	€	2.849.637	€	2.935.193	€ 3.001.258
Stadskanaal	€	1.301.162	€	1.339.484	€	1.379.700	€ 1.410.755
Veendam	€	681.771	€	701.851	€	722.923	€ 739.195
Westerkwartier	€	758.277	€	780.611	€	804.047	€ 822.145
Westerwolde	€	490.640	€	505.091	€	520.255	€ 531.965
Totaal	€	12.399.592	€	12.764.795	€	13.148.037	€ 13.443.973

BRZO Noord	2020		2021		2022		2023
Provincie Groningen	€	2.486.840	€	2.559.121	€	2.636.668	€ 2.698.455
Provincie Drenthe	€	676.607	€	696.273	€	717.372	€ 734.182
Provincie Friesland	€	773.695	€	796.183	€	820.309	€ 839.532
Totaal	€	3.937.143	€	4.051.578	€	4.174.348	€ 4.272.170

Toelichting:

- De bijdragen stijgen als gevolg van loon- en prijsstijgingen met 2,9% in 2021, 3,1% in 2022 en 2,3% in 2023. De omvang schommelt tussen de jaren, voornamelijk als gevolg van schommelingen in kapitaalslasten. De kapitaalslasten pieken in 2022 en dalen in 2023.

Bijlage 3: Formatieoverzicht

	2019 na BC	2020	2021	2022	2023
Onderdeel	Fte	Fte	Fte	Fte	Fte
<i>Management</i>	10,9	11,8	11,4	11,4	11,4
<i>Ondersteuning</i>	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
<i>P&O</i>	3,5	4,0	4,0	4,0	4,0
<i>F&C</i>	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
<i>I&K</i>	5,5	6,5	6,5	6,5	6,5
<i>Communicatie</i>	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7
<i>Huisvesting</i>	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Overhead	30,6	33,2	32,7	32,7	32,7
Accountmanagement	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Administratieve ondersteuning	5,7	6,6	6,6	6,6	6,6
Beheer prim applicaties	3,0	2,5	2,5	2,5	2,5
Primaire ondersteuning	10,7	11,1	11,1	11,1	11,1
team advies	20,3	22,5	22,5	22,5	22,5
Advies	20,3	22,5	22,5	22,5	22,5
team Milieu	19,3	20,0	20,0	20,0	20,0
team Bouw	9,4	10,1	10,1	10,1	10,1
Vergunningverlening	28,8	30,1	30,1	30,1	30,1
team BRZO	15,5	18,9	18,9	18,9	18,9
team Milieu	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6
team BBB	24,8	24,5	24,5	24,5	24,5
Toezicht en handhaving	65,9	69,1	69,1	69,1	69,1
Overhead (Flex)	1,4	1,3	1,1	1,1	1,1
Primair proces(Flex)	2,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Flexibele schil	3,5	4,4	4,2	4,2	4,2
Totaal overhead	31,9	34,4	33,8	33,8	33,8
Totaal primair proces	127,9	136,0	136,0	136,0	136,0
Totaal Omgevingsdienst	159,8	170,5	169,8	169,8	169,8

Toelichting:

- De formatie van het primaire proces is voor 2020 begroot op 136 fte. De formatie was in 2019 127,9 fte. De formatie stijgt per saldo met 8,1 fte. Deze stijging betreft:
  - Een stijging van 10,9 fte voor de inzet Brzo Noord ten behoeve van Fryslân en Drenthe
  - Een daling van 1,7 fte betreft de reductie van projectinzet.
  - Een daling van 1,1 fte betreft de afbouw als gevolg van de businesscase 2019
- De formatie van de overhead stijgt met 2,5 fte naar 34,4 fte en daalt vervolgens in 2021 naar 33,8 fte. De mutaties hangen samen met de volgende ontwikkelingen:
  - Afbouw van de formatie als gevolg van de businesscases 2018 en 2019 van –1,6 fte in 2020 oplopend naar 2,6 fte structureel.
  - Stijging van de formatie met 4,1 als gevolg van de uitbreiding voor Brzo Noord.

Bijlage 4: Staat van vaste activa

Jaar 2020	Omschrijving	looptijd	annuïteit	aanschafwaarde		afschrijving		boekwaarde	
					31/12		dienstjaar	31/12	kapitaallast
huisvesting	Investering gebouw 2013	10	€ 44.434	€	420.846	€	42.700	€ 130.679	€ 44.434
	Inrichting gebouw 2013	10	€ 35.328	€	334.601	€	33.949	€ 103.899	€ 35.328
	Werkplekken ca 2014	10	€ 3.859	€	36.549	€	3.672	€ 15.057	€ 3.859
	Geluidscheren 2016	10	€ 1.532	€	14.510	€	1.429	€ 8.879	€ 1.532
	Koffiemachines 2017	5	€ 4.433	€	21.516	€	4.346	€ 4.389	€ 4.433
	Uitbreiding toiletten 2018	4	€ 19.734	€	77.000	€	19.153	€ 38.883	€ 19.734
				€	905.022	€	105.249	€ 301.786	€ 109.319
automatisering	Prestatiecoach 2017	3	€ 8.246	€	24.250	€	8.164	-	€ 8.246
	Smartphones 2017	3	€ 29.498	€	86.753	€	29.206	-	€ 29.498
	Laptops/Dockings 2019	3	€ 69.705	€	205.000	€	67.655	€ 137.345	€ 69.705
	Ipads 2019	3	€ 11.221	€	33.000	€	10.891	€ 22.109	€ 11.221
	Nieuwe website 2019	5	€ 4.533	€	22.000	€	4.313	€ 17.687	€ 4.533
	Monitoren 2019	5	€ 11.332	€	55.000	€	10.782	€ 44.218	€ 11.332
	Prestatiecoach 2020	3	€ -	€	25.000	€	-	€ 25.000	€ -
	Smartphones 2020	3	€ -	€	90.000	€	-	€ 90.000	€ -
				€	541.003	€	131.010	€ 336.360	€ 134.534
Totaal				€	1.446.025	€	236.259	€ 638.146	€ 243.853

Toelichting:

1. De investeringen worden op annuïteiten basis afgeschreven met een rente van 1%.
2. De investeringen worden in het jaar na aankoop geactiveerd.
3. Oranje gearceerd zijn de investeringen in 2020. De kapitaallasten (rente en afschrijving) starten in het daaropvolgende jaar.
4. In de meerjarenraming zijn de volgende vervangingsinvesteringen opgenomen.

Aankoopjaar	Investering	Aanschafwaarde
2020	Prestatiecoach	€ 25.000
2020	Smartphones	€ 90.000
2021	Koffiemachines 2021	€ 23.000
2022	Laptops/dockings 2021	€ 210.000
2022	Investering gebouw 2022	€ 60.000
2022	Ipads 2022	€ 50.000
2023	Investering gebouw 2023	€ 425.000
2023	Inrichting gebouw 2023	€ 350.000
2023	Smartphones 2023	€ 95.000

Bijlage 5: Geprognoseerde balans

(bedragen €1000)

ACTIVA	2020	2021	2022	2023
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut	€ 638	€ 609	€ 413	€ 1.055
Totaal vaste activa	€ 638	€ 609	€ 413	€ 1.055
Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar				
- Vorderingen op openbare lichamen	2.100	2.100	2.100	2.100
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	755	782	986	986
- overige vorderingen	1	1	1	1
Overlopende activa				
- overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	€ 71	€ 64	€ 57	€ 57
Vlottende activa	€ 2.927	€ 2.947	€ 3.144	€ 3.144
Totaal activa	€ 3.565	€ 3.556	€ 3.557	€ 4.199

(bedragen €1000)

PASSIVA	2020	2021	2022	2023
Eigen vermogen				
Algemene reserve	€ 605	€ 605	€ 605	€ 605
Bestemmingsreserves	€ 25	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	€ -	-	-	-
Voorzieningen				
Voorziening wachtgeldverplichting	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119
Vaste passiva	€ 749	€ 724	€ 724	€ 724
Netto-vlottende schulden looptijd korter dan één jaar				
Overige schulden	€ 2.816	€ 2.832	€ 2.833	€ 3.475
Overlopende passiva				
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	€ -	-	-	-
Overige vooruitontvangen bedragen, die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	€ -	-	-	-
Vlottende passiva	€ 2.816	€ 2.832	€ 2.833	€ 3.475
Totaal passiva	€ 3.565	€ 3.556	€ 3.557	€ 4.199
Saldo Balans	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0